ЗАСТРАХОВАТЕЛИ И НАДЗОРНИЦИ ОБСЪДИХА НАЙ-АКТУАЛНИТЕ ПРОБЛЕМИ В БРАНША

● *Държавата трябва да вземе спешни мерки по отношение на автомобилите със стари регистрационни номера*

● *Средната премия по застраховката „Гражданска отговорност“ в приетите през 2004 г. в ЕС страни е 120-130 евро*

(Продължение от брой 22)

По-нататък в хода на дискусията Атанас Табов - председател на УС на Националното бюро на българските автомобилни застрахователи (НББАЗ), информира, че средната премия по застраховката „Гражданска отговорност“ в десетте нови членки на Европейския съюз, приети през 2004 г., се движи между 120-130 евро годишно и че в никакъв случай не пада под 100 евро. Това лесно може да се провери на сайтовете на националните бюра „Зелена карта“ на страни като Унгария, Словения, Словакия, Полша и т. н., допълни г-н Табов.

Таня Чонкова - генерален секретар на НББАЗ, говори за новите функции на Бюрото след влизането на България в ЕС от 1 януари 2007 г. Тя напомни, че след тази дата Четвъртата автомобилна директива ще влезе в сила и за нашата страна. Както е известно, тази директива формулира специалните условия, които се прилагат при получаване на обезщетения от пострадалите лица в резултат на транспортни произшествия, настъпили в страни членки на ЕС, различни от страната членка на ЕС, в която пострадалото лице обичайно живее.

В тази връзка директивата регламентира функционирането на информационните центрове, какъвто България вече има (той е действащ и е формиран към Гаранционния фонд); института на т. нар. представители на застрахователните дружества за удовлетворяване на искове (тема, която бе широко и изчерпателно обсъдена от застрахователите и представителите на застрахователния надзор); компенсаторните органи в страните членки на ЕС (такава роля у нас според Кодекса за застраховането ще изпълнява Националното бюро „Зелена карта“).

НББАЗ ще изплаща обезщетения тогава, когато застрахователят на виновния водач или неговият представител за уреждане на претенции на територията на България не са изпълнили задължението си в съответния тримесечен срок да изплатят щетите или са дали неудовлетворителен отговор, а също и когато застрахователят на виновния водач не е установил свой представител у нас. Право на обезщетение от Компенсационния (Компенсиращият) орган има увреденото лице, което пребивава на територията на България при условие, че застрахователният договор на виновния водач е сключен със застраховател, установен в държава членка на ЕС, различна от България; застрахованото МПС се намира обичайно в държава членка на ЕС, различна от България; застрахователното събитие е настъпило извън територията на България на територията на страна членка или на територията на трета държава по време на пътуване между територитие на две държави членки на ЕС. В тези случаи НББАЗ като Компенсационен орган ще изплати обезщетение на увреденото лице по установен ред.

Освен изброените случаи, Националното бюро ще изплаща обезщетения и тогава, когато не е възможно да се определи МПС, причинило застрахователните събития в държавата членка на ЕС, различна от България; когато в двумесечен срок от настъпването на застрахователното събитие в държава членка не може да се установи застрахователят на виновния водач; когато застрахователното събитие е настъпило в България и е причинено от МПС, което не е имало гранична застраховка „Гражданска отговорност“, но на водача е гарантирано от компетентна институция покритието на тази отговорност.

В тези случаи увреденото лице има право да се обърне към Компенсационния орган, като отправи своята претенция и приложи към нея всички документи, показващи основанието и размера на претенцията. В двумесечен срок Компенсационният орган трябва да се произнесе по претенцията на лицето. Щом бъде предявена претенцията, Националното бюро „Зелена карта“ в качеството си вече и на компенсиращ орган трябва да уведоми в определения двумесечен срок застрахователя на виновния водач (или на неговия представител за уреждането на щети), както и институцията, натоварена да действа като Компенсационен орган в държавата членка на ЕС, където е установен застрахователят. (Ако междувременно увреденото лице получи обезщетение, преписката към Компенсационния орган се прекратява, поясни г-жа Чонкова.)

След изплащането на обезщетението на пострадалото лице Компенсационният орган има право на регрес към съответния Компенсационен орган на държавата членка, в която обичайно се намира МПС на виновния водач.

В случаите, когато МПС е неизвестно или застрахователят не може да бъде определен и събитието е настъпило в България, или е причинено от МПС, което не е имало застраховка „Гражданска отговорност“ при влизане на наша територия, тогава Компенсационният орган се обръща към компетентната институция (в повечето случаи това са гаранционните фондове, поясни г-жа Чонкова) за възстановяване на обезщетението и на всички разходи по администрирането му.

След г-жа Чонкова думата бе дадена на генералния секретар на Гаранционния фонд на България **Николай Сотиров**, който представи функцията на институцията като Информационен център в общата система на информационните центрове на страните членки на ЕС, дейността му по отношение на превенцията срещу собствениците на автомобили с изтекли полици по застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и косвената му роля на санкциониращ орган спрямо собствениците на МПС, които в рамките на срока за превенция не са представили доказателство за сключена застраховка.

Г-н Сотиров изтъкна, че съществуват редица проблеми, чието разрешаване не е в компетенциите на Гаранционния фонд, а зависят от съответните държавни органи.

От 1 януари 2007 г. фондът ще изплаща обезщетения за ПТП, настъпили извън територията на България по вина на водачи без застраховка „Гражданска отговорност“. Съществен момент е поемането на отговорност от страна на ГФ за вреди от ПТП, настъпили на територията на друга държава членка на ЕС от МПС, които са били обект на кражба или престъпление по чл. 346 от Наказателния кодекс.

Важен нов момент е и изплащането след 1 януари 2007 г. от ГФ на обезщетения за причинени телесни увреждания или смърт от неидентифицирани МПС, както и на имуществени вреди над 500 лева на всички пострадали при такова ПТП.

В дейността си като Информационен център ГФ е задължен да води регистър на регистрационните номера на автомобилите. В страните членки на ЕС доказателство за наличие на застраховка и за изплащане на обезщетения от страна на съответен застраховател или гаранционен фонд е регистрационният номер на автомобила. Становището на УС на ГФ е въпросът тук да бъде поставен най-остро пред съответните държавни органи, **ако те не изпълняват** съществуващото в момента свое задължение, произтичащо от два подноормативни акта - две наредби, издадени въз основа на Закона за движението по пътищата. Ние ще настояваме тези наредби да станат част от самия закон, за да се изпълняват от съответните органи.

Наредбите са издадени още през 2004 г., когато излезе решението за подмяна на регистрационните табели. Едната е Наредба №1-45 на МВР за регистрация и отчет на пусканите в движение и спираните от движение МПС и ремаркета, теглени от тях, издадена на основание чл. 140, ал. 2 от Закона за движение по пътищата; тя регламентира, че при използване на издадени не по установения ред регистрационни табели или когато те са с изтекъл срок на валидност, табелите и документите се изземват от органите на „Пътна полиция“, като това обстоятелство се отбелязва в акта за административно нарушение. Тази наредба не се спазва от компетентните органи под предлог, че е подноормативен документ, съобщи г-н Сотиров.

След 1 януари 2007 г. към ГФ ще бъдат отправяни запитвания в качеството му на Информационен център дали съответните регистрационни табели са действащи или не, поради което този проблем стои много остро. В момента ГФ изпълнява на 100 процента задълженията си по Кодекса за застраховане за подаване на необходимата информация към компетентните държавни органи в лицето на МВР по отношение на всички МПС, които имат сключена и действаща застраховка „Гражданска отговорност“, но обратна информация за всички регистрирани МПС към ГФ не се подава в пълнота.

Проблемът стои още по-сериозно в светлината на функциите на ГФ като превантивен орган, тъй като той трябва да уведомява в 14-дневен срок всички собственици на автомобили, чиято застраховка е изтекла и не е подновена, както и всички собственици без сключена застраховка „Гражданска отговорност“. До тях ГФ трябва да изпраща уведомителни писма, в които се изисква в 14-дневен срок те да представят доказателство, че са сключили или подновили застраховката си. След изтичането на този срок ГФ се превръща косвено и в санкциониращ орган, тъй като трябва да изпрати списъка на тези автомобили до службите на МВР, а те от своя страна трябва да предприемат мерки за спирането им от движение.

В общи линии процедурата за предаване на данни изисква много време и е доста тромава. Застрахователите стриктно и в съответния законов срок информират ГФ за имената и адресите на застрахованите, докато от МВР чрез Комисията за финансов надзор в ГФ е получен само един диск с данни за номерата на автомобилите и номерата на шаситата им. Следва уведомяване от страна на ГФ за онези автомобили, които са без застраховка; тогава от МВР чрез КФН изпращат имената и адресите на тези собственици, след което от ГФ изпращат уведомителните писма до тях и се изчаква 14-дневният срок.

Г-н Сотиров постави и въпроса за автомобилите със стари регистрационни табели, чиято регистрация е прекратена служебно от 1 октомври 2006 г. Той съобщи, че към момента (16 ноември 2006 г.) в масива на ГФ фигурират около 100 хиляди МПС със стари регистрационни номера, но със сключена застраховка „Гражданска отговорност“. Получава се следният парадокс: тези автомобили са със служебно снета регистрация и регистрационните им номера са невалидни, а в същото време са застраховани и се движат по пътищата. Г-н Сотиров съобщи, че по време на последната партньорска проверка от представители на Съвета на Бюрата „Зелена карта“, която се проведе у нас в края на октомври т. г. и при която бе установен висок обхват на застраховката, все пак е бил засечен автомобил със застраховка, но със стара табела; това е предизвикало съответно критична реакция от страна на проверяващите.

Въпросът със старите табели стои още по-остро и във връзка с петгодишния срок от датата на включването на България в Многостранното гаранционно споразумение, през който ГФ ще носи отговорност за онези хиляди български автомобили, които циркулират в страните от ЕС, без да са си подменили номерата, а както стана ясно, тези номера са невалидни от 1 октомври 2006 г.

(Следва)

СЛАВИМИР ГЕНЧЕВ
Снимки КАЛОЯН ПЕТРОВ